

Plán péče
o
přírodní památku
Skalsko

na období
2017-2026

*Schváleno příslušným orgánem ochrany přírody, Krajským úřadem Středočeského kraje,
odborem životního prostředí a zemědělství*

schváleno protokolem č.j. ze dne.....

*Ing. Josef Keřka, Ph.D.
vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství*

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	3407
kategorie ochrany:	Přírodní památka
název území:	Skalsko
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	Nařízení
orgán, který předpis vydal:	Středočeský kraj
číslo předpisu:	1/2008
datum platnosti předpisu:
datum účinnosti předpisu:	22.2.2008

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Středočeský
okres:	Prah-východ, Praha-západ
obec s rozšířenou působností:	Černošice, Říčany
obec s pověřeným obecním úřadem:
obec:	Kostelec u Křížků, Pohoří
katastrální území:	Kostelec u Křížků, Pohoří u Prahy

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: Kostelec u Křížků, 670308

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
377/1		TTP	ZPF	340	13517	13517
377/2		TTP	ZPF	340	695	695
379		TTP	ZPF	341	789	789
Celkem						15001

Katastrální území: Pohoří u Prahy, 724904

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
440/1		Orná půda	ZPF	214	1914	1914
440/2		TTP	ZPF	214	2680	2680
441/1		TTP	ZPF	783	1075	527
441/2		TTP	ZPF	783	5520	5520
441/3		Ostatní plocha	Jiná plocha	783	2856	2856
441/6		TTP	ZPF	783	194	194
441/7		Ostatní plocha	Jiná plocha	783	3082	2702
441/9		Ostatní plocha	Jiná plocha	214	83	83
441/11		TTP	ZPF	214	4564	4564
443		Ostatní plocha	Neplodná půda	783	324	324
Celkem						21364

Ochranné pásmo:

Katastrální území: Pohoří u Prahy, 724904

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v OP (m ²)
423/2		TTP	ZPF	761	453	453
441/1		TTP	ZPF	783	1075	548
441/7		Ostatní plocha	Jiná plocha	783	3082	380
441/8		Ostatní plocha	Jiná plocha	783	10719	10719
441/10		TTP	ZPF	783	2456	2456
441/4		Ostatní plocha	Jiná plocha	607	36	36
444/1		Orná půda	ZPF	783	9564	9564
520		Zastavěná plocha a nádvoří	Stavba technického vybavení	607	19	19
Celkem						24156

Příloha č. M2:

Katastrální mapa se zákřesem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	-	-		
vodní plochy	-	-	zamokřená plocha	-
			rybník nebo nádrž	-
			vodní tok	-
trvalé travní porosty	2,86	0,35		
orná půda	0,19	0,96		
ostatní zemědělské pozemky	-	-		
ostatní plochy	0,59	1,11	neplodná půda	0,03
			ostatní způsoby využití	0,56
zastavěné plochy a nádvoří	-	0,002		
plocha celkem	3,64	2,42		

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park:

chráněná krajinná oblast:

jiný typ chráněného území:

Natura 2000

ptačí oblast:

evropsky významná lokalita:

Příloha č. M1:

Orientační mapa s vyznačením území

1.6 Kategorie IUCN

IV. - řízená rezervace

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Důvodem ochrany tohoto území jsou mokřadní společenstva s výskytem významných a zvláště chráněných druhů rostlin i živočichů a typický fragment krajiny Říčanské plošiny.

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. ekosystémy

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
Střídavě vlhké louky svazu Molinion	3	Prameniště s výskytem vzácných druhů
Vlhké pcháčové louky louky podsvazu Calthion	3	Prameniště s výskytem vzácných druhů
Tužebníková lada podsvazu Filipendulion	20	Neobhospodařované vlhké louky
Mezofilní louky svazu Arrhenaterion	25	Kosená sušší část ZCHÚ
Mokřadní olšiny	49	Pěkně vyvinuté porosty olšin na původně vlhkých loukách s prameništi

1.8 Cíl ochrany

Cílem ochrany je zachování stávajících vlhkých luk s výskytem vzácných druhů rostlin - prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), kosatec sibiřský (*Iris sibirica*) či ostřice Hartmanova (*Carex hartmanii*) - a zabránit jejich zarůstání náletovými dřevinami či expanzivními travinami (zde se jedná hlavně o rákos obecný (*Phragmites australis*)).

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Území leží v ploché oblasti pramenné mísy Turyňského potoka v bezlesé enklávě mezi rozsáhlými hornopožárskými lesy na jihu a oborou Březka na severu při západním okraji obce Skalsko. Z jižní až západní strany je ohraničeno silnicí Jílové-Kamenice. Na nejzápadnějším okraji navazuje na PP chatová kolonie. Ze severní strany s územím sousedí obora Březka. Konečně na východní hranici navazuje na území osada Skalsko a rekreační objekty. Jde o typickou krajinu Říčanské plošiny s loukami, mokřinami a remízky i lesíky s roztroušenými granodioritovými balvany.

Geomorfologicky spadá území do Středočeské pahorkatiny (Benešovská pahorkatina, podokrsek Dobříšská pahorkatina). Nadmořská výška se pohybuje okolo 430 m n. m.

Geologicky jde o území středočeského plutonu, charakteristickým prvkem zdejší krajiny jsou výše zmíněné roztroušené granodioritové („žulové“) balvany.

Z fytogeografického hlediska území náleží do českého mezofytika, fytochorion 64 - Říčanská plošina (podokres 64b - Jevanská plošina).

Vegetace v nejcennější části rezervace je tvořena mozaikou vlhkých luk podsvazu *Calthion* a střídavě vlhkých luk svazu *Molinion* rostoucích na prameništi. Sušší okraje pak přecházejí do porostů svazu *Violion caninae*. Z typických druhů zde můžeme najít pcháč bahenní (*Cirsium palustre*) a zelinný (*Cirsium oleraceum*), metlici trstnatou (*Deschampsia caespitosa*), vrbínu obecnou (*Lysimachia vulgaris*), bezkolenek modravý (*Molinia caerulea*), škardu bahenní (*Crepis paludosa*), skřípínu lesní (*Scirpus sylvatica*), pryskyřník plamének (*Ranunculus flamula*), suchopýr úzkolistý (*Eriophorum angustifolium*), olešník kmínolistý (*Selinum carvifolia*), violku psí (*Viola canina*), smilku tuhou (*Nardus stricta*) či mochnu vzpřímenou (*Potentilla erecta*). Ze vzácnějších druhů se zde vyskytuje prstnatec májový (*Dactylorhiza*

majalis), ostřice rusá (*Carex flava* s str.), ostřice Hartmanova (*Carex hartmanii*) či kozlík dvoudomý (*Valeriana dioica*).

Na tuto část navazují v jižním směru tužebníková lada (podsvaz *Filipendulion*) na neobhospodařovaných loukách (původně pravděpodobně bezkolencových). V porostu zde dominuje tužebník jilmový (*Filipendula ulmaria*), z dalších typických druhů se zde vyskytuje vrbina obecná (*Lysimachia vulgaris*), skřípina lesní (*Scirpus sylvatica*), metlice trstnatá (*Deschampsia caespitosa*), krvavec toten (*Sanguisorba officinalis*) či kohoutek luční (*Lychnis flos-cuculi*). Na některých místech zde expanduje rákos obecný (*Phragmites australis*) či třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*). Ze vzácnějších druhů zde můžeme najít ostřici Hartmanovu (*Carex hartmanii*), kosatec sibiřský (*Iris sibirica*), úpolín nejvyšší (*Trollius altissimus*) či žluťuchu lesklou (*Thalictrum lucidum*).

V SZ části ZCHÚ pak můžeme najít pravidelně kosené mezofilní louky náležející do svazu *Arrhenaterion* s výskytem typických druhů jako ovsík vyvýšený (*Arrhenaterum elatior*), hrachor luční (*Lathyrus pratensis*), tomka vonná (*Anthoxanthum odoratum*), kostřava červená (*Festuca rubra*), řebříček obecný (*Achillea millefolium* agg.) či svízel povázka (*Galium mollugo* agg.). Do svazu *Arrhenaterion* se řadí i pravidelně kosené/pasené louky tvořící ochranné pásmo.

Přibližně polovinu plochy ZCHÚ zabírají poměrně dobře vyvinutá mokřadní olšina. Ve stromovém patře zde dominuje olše lepkavá (*Alnus glutinosa*). Z dalších dřevin zde roste vrba křehká (*Salix fragilis*) a bříza bělokorá (*Betula pendula*), v keřovém patře pak krušina olšová (*Frangula alnus*), kalina obecná (*Viburnum opulus*), vrba ušatá (*Salix aurita*), vrba jíva (*Salix caprea*), vrba popelavá (*Salix cinerea*), hloh (*Crataegus* sp.) a bez černý (*Sambucus nigra*). V bylinném patře pak najdeme typické druhy olšin, jako je např. blatouch bahenní (*Caltha palustris*), metlice trstnatá (*Deschampsia caespitosa*), škarďa bahenní (*Crepis paludosa*), ostružiník vzpřímený (*Rubus nessensis*), ostřice řídkoklasá (*Carex remota*) či pomněnka bahenní (*Myosotis palustris*). Při okrajích pak můžeme najít náznaky acidofilních doubrav, v okolí staveb pak také větší množství nepůvodních druhů zplanělých ze zahrádek.

Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu, další poznámky
Kosatec sibiřský (<i>Iris sibirica</i>)	Místo hojný, desítky trsů	§2, C3	Tužebníková lada
Úpolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>)	Cca 5 rostlin	§3, C3	Tužebníková lada
Prstnatec májový (<i>Dactylorhiza majalis</i>)	Cca 15 rostlin	§3, C3	Vlhké louky na prameništi

Z dalších vzácných rostlin dle Grulich V. 2012

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie dle Grulich V. 2012	popis biotopu druhu, další poznámky
Žluťucha lesklá (<i>Thalictrum lucidum</i>)	1 jedinec	C3	Tužebníková lada
Ostřice Hartmanova (<i>Carex hartmanii</i>)	Velmi hojně	C4a	Tužebníková lada a vlhké louky na prameništi
Ostřice rusá (<i>Carex flava</i> s str.)	Hojně na prameništi, desítky jedinců	C4a	Vlhké louky na prameništi
Kozlík dvoudomý (<i>Valeriana dioica</i>)	Hojně na prameništi desítky jedinců	C4a	Vlhké louky na prameništi, olšiny
Hadí mord nízký (<i>Scorzonera humilis</i>)	Do deseti jedinců	C4a	Přechod mezi vlhkou a suchou loukou

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

Území, jež bylo původně registrováno jako VKP, bylo v roce 2008 vyhlášeno jako Přírodní památka.

b) zemědělské hospodaření

Sušší části luk byly v minulosti využívány částečně jako pole (dle KN orná půda), částečně byly pravidelně paseny a koseny. Vlhčí části luk byly pravidelně koseny. V současné době jsou sušší louky pravidelně paseny či koseny, vlhké louky jsou bez pravidelného obhospodařování a dochází u nich k zarůstání.

c) myslivost

Při V okraji ZCHÚ se nachází krmelec, díky němuž je lokalita hojně navštěvována zvěří, jež poškozují půdní kryt ve vlhkých partiích ZCHÚ. Jiná myslivecká zařízení nebyla zjištěna.

d) rekreace a sport

V přímém sousedství ZCHÚ se nachází chatařská kolonie, jež je zdrojem mnoha nepůvodních druhů, jež se dají zvláště při S okraji rezervace najít. Zároveň zde místy dochází k vyvážení odpadní biomasy ze zahrad.

Po severní hranici ZCHÚ pak prochází turistická trasa, hojně využívaná i cyklisty. Zbytek území je navštěvován spíše výjimečně, častěji pouze v období květu prstnatce májového.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

Žádné nejsou zpracovateli známy.

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o nelesních pozemcích

Dílčí Plocha:

- 1) **Vlhké louky na prameništi** s výskytem prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*) a dalších vzácných druhů.
- 2) **Tužebníková lada** - dlouhodobě nekosené vlhké louky s výskytem kosatce sibiřského (*Iris sibirica*), upolínu nejvyššího (*Trollius altissimus*) či žluťuchy lesklé (*Thalictrum lucidum*).
- 3) **Mezofilní ovsíkové louky**, druhově chudší, pravidelně kosené.
- 4) **Olšiny** vyvinuté na původně vlhkých loukách, tvořící tři porosty navzájem oddělené vlhkými loukami.

Příloha:

- tabulka „Popis dílčích ploch a objektů“ – příloha č. T1

- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

Během předchozí péče bylo pravidelně obhospodařováno ochranné pásmo a ovsíková louka na ploše 3. Zároveň bylo zahájeno pravidelné kosení tužebníkového lada a prameniště, na porostech se to však zatím příliš neprojevílo. Dosud nedošlo k navrhovanému odstranění invazních druhů (netýkavka, křídlatka). Zároveň chybí pruhové značení na hranicích ZCHÚ.

V budoucnu je třeba pokračovat v pravidelném managementu na všech plochách. Žádoucí by bylo i odstranění invazních druhů z plochy ZCHÚ a doplnění pruhového značení dle vyhlášky č. 60/2008 Sb..

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

V současné době se střet zájmů ochrany území nepředpokládá.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o nelesní pozemky

Rámcová směrnice péče o nelesní plochy

Typ managementu	<i>Kosení (Plocha 1 a 2)</i>
Vhodný interval	<i>1-2x ročně</i>
Minimální interval	<i>1x za dva roky</i>
Prac. nástroj / hosp. zvíře	<i>kosa, křovinořez, ručně vedená sekačka</i>
Kalendář pro management	<i>Konec června/začátek července - první seč, konec srpna/září - druhá seč</i>
Upřesňující podmínky	<i>Odklizení biomasy mimo plochu ZCHÚ, porosty kosatce kosit pouze při druhé seči, porosty upolínu kosit jen jednou za několik let při druhé seči</i>

Typ managementu	<i>Kosení (Plocha 3)</i>
Vhodný interval	<i>2x ročně</i>
Minimální interval	<i>1x ročně</i>
Prac. nástroj / hosp. zvíře	<i>Kosa, křovinořez, lehké mechanizace, případně těžká mechanizace</i>
Kalendář pro management	<i>červen - první seč, srpen - druhá seč</i>
Upřesňující podmínky	<i>Odklizení biomasy mimo plochu ZCHÚ (vhodné až po usušení)</i>

Typ managementu	<i>Vyřezání náletových dřevin (Plochy 1 a 2)</i>
Vhodný interval	<i>1x za 5 let</i>
Minimální interval	<i>1x za 10 let</i>
Prac. nástroj / hosp. zvíře	<i>pila, křovinořez</i>
Kalendář pro management	<i>Listopad až únor</i>
Upřesňující podmínky	

b) péče o rostliny

Ze vzácných druhů rostlin je třeba věnovat zvýšenou péči kosatci sibiřskému (*Iris sibirica*) a upolínu nejvyššímu (*Trollius altissimus*). Porosty kosatce je nutné kosit až po dozrání semen,

tj. při druhé seči koncem léta. Během první seče by měly zůstat nepokosené. Rostlinám upolínu nejvyššího je nutné se při seči vyhnout, případně je kosit až koncem léta.

Porosty třtiny křovištní je třeba kosit 2-3x ročně až do jejího potlačení. Dále je vhodné zlikvidovat porosty invazních druhů rostlin - netýkavky žláznaté (*Impatiens glandulifera*) a křídlatky japonské (*Reynoutria japonica*). Porost netýkavky se nachází na J okraji olšiny ve V části rezervace. Pro likvidaci netýkavky je postačující její každoroční ruční vytrhání (celých rostlin i s kořeny) těsně před rozkvetením či na začátku kvetení, čímž se zabrání jejímu vysemenění. Jelikož se jedná o jednoletou rostlinu, dojde tím k vyčerpání semenné banky a populace postupně zanikne. U křídlatky je třeba porosty kosit 2-3x ročně po několik let až do zániku porostu. K použití herbicidů je vhodné přistoupit až v krajním případě (vzhledem k přímému sousedství prameniště), kdy ani po několika letech kosení nedojde k potlačení křídlatky.

c) péče o živočichy

Pro podporu bezobratlých živočichů by bylo vhodné při seči ponechat 20-30 % plochy nepokosené s tím, že k jejímu pokosení by mělo dojít až 3-4 týdny po první seči. Je však třeba dodržovat následující zásady: 1) Později sečená plocha nesmí být jednolitá, musí být tvořena mozaikou menších ploch; 2) Plochy se musí střídát, žádná plocha by neměla být pozdě kosena dva roky po sobě, 3) Místa s výskytem rákosu (*Phragmites australis*) či třtiny křovištní (*Calamagrostis epigejos*) by neměla být ponechána nepokosená.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) nelesní pozemky

Plocha1 Prameniště je vhodné kosit 1-2x ročně, a to kosou, či za použití ručně vedené sekačky. První seč je třeba provádět koncem června (po dozrání semen prstnatce májového (*Dactylorhiza majalis*)) či začátkem července, druhou pak koncem srpna či v září. Přibližně jednou za tři roky je vhodné provést pouze druhou seč koncem léta, čímž dojde k podpoře druhů bezkolencových luk. Pokosenou biomasu je vždy nutné odklidit mimo ZCHÚ. Dle potřeby je možné provést vyřezání náletových dřevin.

K podpoře bezobratlých je na ploše vhodné provádět fázovou seč, při níž je 20-30% plochy ponecháno nepokoseno. Nepokosený porost by měl být tvořen mozaikou menších ploch a k jeho pokosení by mělo dojít 3-4 týdny po hlavní seči. Porosty s větším podílem rákosu či třtiny je třeba kosit vždy.

Plocha2 Tužebníková lada je vhodné kosit 1-2x ročně, a to ručně či za použití ručně vedené sekačky. První seč je vhodné provádět koncem června či začátkem července, druhou pak koncem srpna či v září. Zvláště porosty s větším podílem rákosu obecného (*Phragmites australis*) a třtiny křovištní (*Calamagrostis epigejos*) je třeba kosit dvakrát (u třtiny možno i třikrát) ročně, naopak porosty kosatce sibiřského (*Iris sibirica*) je nutné kosit pouze při druhé seči koncem léta. Porosty upolínu nejvyššího (*Trollius altissimus*) je vhodné kosit jen jednou za několik let při druhé seči. Porosty třtiny křovištní je třeba kosit 2-3x ročně. Pokosenou biomasu je vždy nutné odklidit mimo ZCHÚ. Dle potřeby je možné provést vyřezání náletových dřevin.

K podpoře bezobratlých je na ploše vhodné provádět fázovou seč, při níž je 20-30% plochy ponecháno nepokoseno. Nepokosený porost by měl být tvořen mozaikou menších ploch a k jeho pokosení by mělo dojít 3-4 týdny po hlavní seči. Porosty s větším podílem rákosu či třtiny je třeba kosit vždy.

Plocha3 Ovsíkové louky je vhodné kosit dvakrát ročně, a to v červnu a koncem srpna. Vhodnější je seč provádět ručně či za použití lehké mechanizace, použití těžké mechanizace je méně vhodné. Odvoz biomasy je vhodný až po usušení, její včasné odklizení je však bezpodmínečné. K podpoře bezobratlých je vhodné provádět fázovou seč, kdy je 20-30% plochy ponecháno nepokoseno. Nepokosený porost by měl být tvořen mozaikou menších ploch a k jeho pokosení by mělo dojít 3-4 týdny po hlavní seči. Místa s výskytem hadího mordu je vhodné kosit jen při druhé seči.

Plocha4 Olšiny je vhodné ponechat samovolnému vývoji a kromě likvidace netýkavky žláznaté (viz. výše) zde není třeba provádět žádné zásahy.

Příloha:

- výčet plánovaných zásahů (tabulka) – příloha č. T1

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Na lučních porostech v okolí ZCHÚ je třeba zachovat trvalé travní porosty, jež se zde v současné době nacházejí. Zároveň je třeba zamezit použití chemických přípravků, jež by mohli být během aplikace zaneseny i na plochu rezervace. Z hlediska managementu je zde třeba zachovat pravidelnou seč, případně pastvu ovcí či koz. Pastva skotu je vzhledem k možné eutrofizaci níže položené rezervace nevhodná.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Je nutné doplnit pruhové značení v terénu podle vyhlášky č. 60/2008 Sb.. V současné době jsou hranice ZCHÚ označeny pouze cedulemi s malým státním znakem, což je nedostatečné.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

Žádné nejsou.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Kromě turistické trasy nedochází k intenzivnějšímu turistickému využití území. Vzhledem k těsnému sousedství rekreačních objektů zde dochází zejména k pojezdu automobilů a šíření nepůvodních druhů ze zahrad, místy pak k občasnému vyvážení biomasy. Žádný z výše zmíněných vlivů není v současné době nijak intenzivní a není třeba je regulovat, nehledě k tomu, že u některých by byla efektivní regulace takřka nemožná.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Na SZ okraji území se nachází pouze malá informační cedule se základními údaji o území. Vzhledem k turistické trase procházející přímo po okraji ZCHÚ by bylo vhodné zde umístit panel shrnující význam území, zde rostoucí chráněné druhy rostlin a managementová opatření, jež zde jsou prováděna.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

V území by bylo vhodné provést podrobný zoologický průzkum se zaměřením na bezobratlé.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Vyznačení hranic ZCHÚ v terénu	-----	1 800,-
Instalace informačního panelu	-----	15 000,-
Inventarizační průzkum bezobratlí	-----	15 000,-
Likvidace porostu netýkavky	-----	10 000,-
Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	-----	41 800,-
Opakované zásahy		
Kosení	70 000,-	700 000,-
Vyřezávání dřevin	5 000,-	10 000,-
Opakované zásahy celkem (Kč)	75 000,-	710 000,-
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	-----	750 800,-

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Boháč P. a Kolář J. 1996. Vyšší geomorfologické jednotky České republiky. Geografické názvoslovné seznamy OSN-ČR. – Praha, 56 p. + mapa.

Český úřad zeměměřický a katastrální. Nahlížení do katastru nemovitostí [online]. Dostupný z <http://www.ikatastr.cz> a <http://sgi.nahlizenidokn.cuzk.cz/marushka/>.

Grulich V. 2012. Červený seznam cévnatých rostlin České republiky: třetí vydání. Preslia 84(3): 631–645.

Háková A., Klaudivová A., Sádlo J. (eds.). 2004. Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000. PLANETA XII, 3/2004 – druhá část. Ministerstvo životního prostředí, Praha.

Chytrý M. (eds) (2010) Vegetace České republiky. 1., Travná a keříčková vegetace. Vyd. 2, upr., 528 p., Academia, Praha.

Chytrý M. (eds) (2013) Vegetace České republiky. 4., Lesní a křovinná vegetace. 551 p., Academia, Praha.

Konvička M., Beneš J. a Čížek L. 2005. Ohrožený hmyz nelesních stanovišť: ochrana a management. Sagittaria, Olomouc, 126s.

Kubát K., Hrouda L., Chrtek J. jun., Kaplan Z., Kirschner J. a Štěpánek J. (eds.) 2002. Klíč ke květeně České republiky. 928 p., Academia, Praha

Petříček V. a kol. (1999): Péče o chráněná území. I. Nelesní společenstva

Šturma J. 2006. Pláň péče o VKP (navrhované MZCHÚ) Skalsko na období 2017-2026. – Ms. Depon. in: Krajský úřad Středočeského kraje, Praha.

Ústřední seznam ochrany přírody [online]. Dostupný z <http://drusop.nature.cz/>

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

Nařízení vlády č. 208/2012 Sb.

Vyhláška č. 395/1992 Sb.

Vyhláška MŽP č. 64/2011 Sb.

Mapové podklady

ČÚZK: Geoportál – WMS

4.3 Seznam používaných zkratk

a) obecné zkratky

EVL – evropsky významná lokalita

IUCN - International Union for Conservation of Nature

KN – katastr nemovitostí

LV – list vlastnictví

OP – ochranné pásmo

PO – ptačí oblast

PP – přírodní památka

Sb. - sbírka

TTP – trvalý travní porost

VKP - významný krajinný prvek

ZCHÚ – zvláště chráněné území

b) zkratky klasifikace červeného seznamu

C1t – kriticky ohrožené, rapidně ustupující

C1b – kriticky ohrožené, vzácné a ustupující

C1r – kriticky ohrožené, vzácné, ale recentně neustupující

C2t – silně ohrožené, rapidně ustupující

C2b – silně ohrožené, vzácné a ustupující

C2r – silně ohrožené, vzácné, recentně neustupující

C3 - ohrožené

C4a – méně ohrožené

4.4 Plán péče vypracoval

Jitka Farská

Milan Kotlínek

Září 2016

5. Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	3
1.1 Základní identifikační údaje	3
1.2 Údaje o lokalizaci území	3
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	4
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	5
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími	5
1.6 Kategorie IUCN.....	5
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ.....	5
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	5
1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav	5
1.8 Cíl ochrany.....	6
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	6
2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	6
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti.....	8
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy	8
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch.....	8
2.4.1 Základní údaje o nelesních pozemcích	8
2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	8
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	9
3. Plán zásahů a opatření.....	9
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	9
3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání	9
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území.....	10
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	11
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	11
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	11
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností.....	11
3.6 Návrhy na vzdělávací využití území	11
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	11
4. Závěrečné údaje	12
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)	12
4.2 Použité podklady a zdroje informací.....	12
4.3 Seznam používaných zkratk.....	13
4.4 Plán péče vypracoval.....	13
5. Obsah	14

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy

Tabulky: Příloha T1 - **Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich**

Mapy: Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**

 Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

 Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch a objektů**

 Příloha M4 - **Mapa výskytu význačných druhů rostlin v ZCHÚ**

Tabulka T1

Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

označení plochy nebo objektu	název	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
Plocha 1	Prameniště	0,18	Pravidelně kosené vlhké louky na prameništi, cílem je zachování populací zde rostoucích vzácných druhů rostlin	Kosení ručně, křovinořezem či ručně vedenou sekačkou	1	VI/VII a VIII/IX	1-2x ročně
Plocha 1	Prameniště	0,18	Pravidelně kosené vlhké louky na prameništi, cílem je zachování populací zde rostoucích vzácných druhů rostlin	Vyřezání náletových dřevin	2	XI-II	1x za 5 let
Plocha 2	Tužebníková lada	0,85	Tužebníková lada na opuštěných loukách, cílem ne obnovení pravidelného managementu a posun vegetace k pcháčovým vlhkým loukám	Kosení ručně, křovinořezem či ručně vedenou sekačkou	1	VI/VII a VIII/IX	1-2x ročně
Plocha 2	Tužebníková lada	0,85	Tužebníková lada na opuštěných loukách, cílem ne obnovení pravidelného managementu a posun vegetace k pcháčovým vlhkým loukám	Vyřezání náletových dřevin	2	XI-II	1x za 5 let
Plocha 3	Ovsíková louka	0,96	Pravidelně kosená mezofilní louka, cílem je zachování stávajícího stavu	Kosení ručně či lehkou mechanizací, případně těžkou mechanizací	1	VI a VIII	2x ročně
Plocha 4	Olšina	1,65	Porosty olšin ponechané samovolnému vývoji	Likvidace porostu netýkavky žláznaté na ploše cca 0,02 ha	2	Před vykvetením	1-2x ročně